

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 30 kwietnia 2025 r.(*)

Odesłanie prejudycjalne – Państwo prawne – Niezawistość sędziowska – Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE – Skuteczna ochrona prawna w dziedzinach objętych prawem Unii – Organ sądowy właściwy do zaproponowania wszczęcia postępowań dyscyplinarnych wobec sędziów w celu wymierzenia kar dyscyplinarnych – Dalsze wykonywanie funkcji przez członków organu sądowego po zakończeniu ich kadencji – Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Bezpieczeństwo danych – Dostęp organu sądowego do danych dotyczących rachunków bankowych sędziów i członków ich rodzin – Zezwolenie sądu na uchylenie tajemnicy bankowej – Sąd zezwalający na uchylenie tajemnicy bankowej – Artykuł 4 pkt 7 – Pojęcie „administratora” – Artykuł 51 – Pojęcie „organu nadzorczego”

W sprawach połączonych C-313/23, C-316/23 i C-332/23

mających za przedmiot trzy wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Sofijski rayonen sad (sąd rejonowy w Sofii, Bułgaria) postanowieniami z dnia 22 maja 2023 r. (C-313/23 i C-332/23) i z dnia 23 maja 2023 r. (C-316/23), które wpłynęły do Trybunału w dniach 22 maja 2023 r. (C-313/23), 23 maja 2023 r. (C-316/23) i 25 maja 2023 r. (C-332/23), w postępowaniach wszczętych przez:

Inspektorat kam Visshia sadeben savet,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący obowiązki prezesa pierwszej izby, T. von Danwitz (sprawozdawca), wiceprezes Trybunału, A. Kumin, I. Ziemele i O. Spineanu-Matei, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Pikamäe,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Inspektorat kam Visshia sadeben savet – T. Tochkova, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu bułgarskiego – T. Mitova, S. Ruseva oraz R. Stoyanov, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – A. Bouchagiar, C. Georgieva, H. Kranenborg oraz P. Van Nuffel, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 4 października 2024 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 2 ust. 2 lit. a), art. 4 pkt 7, art. 32 ust. 1 lit. b), art. 33 ust. 3 lit. d), art. 51, art. 57 ust. 1 lit. b) i art. 79 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1, zwanego dalej „RODO”) w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”).

2 Wnioski te zostały złożone w ramach postępowań wszczętych przez Inspektorat kam Visshia sadeben savet (inspekcję przy najwyższej radzie sądownictwa, Bułgaria) (zwaną dalej „inspekcją”) w celu nakazania ujawnienia tej inspekcji danych dotyczących rachunków bankowych kilku sędziów i członków ich rodzin.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 16 i 20 RODO mają następujące brzmienie:

„(16) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do kwestii ochrony podstawowych praw i wolności ani do swobodnego przepływu danych osobowych w związku z działalnością nieobjętą zakresem prawa Unii, taką jak działalność dotycząca bezpieczeństwa narodowego [...].

[...]

(20) Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie między innymi do działań sądów i innych organów wymiaru sprawiedliwości, niemniej prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego może doprecyzować operacje i procedury przetwarzania danych osobowych przez sądy i inne organy wymiaru sprawiedliwości. Właściwość organów nadzorczych nie powinna dotyczyć przetwarzania danych osobowych przez sądy w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości – tak by chronić niezawisłość sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Powinna istnieć możliwość powierzenia nadzoru nad takimi operacjami przetwarzania danych specjalnym organom w systemie wymiaru sprawiedliwości państwa członkowskiego, organy te powinny w szczególności zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, zwiększać w wymiarze sprawiedliwości wiedzę o jego obowiązkach wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz rozpatrywać skargi związane z takim operacjami przetwarzania danych”.

4 Artykuł 2 tego rozporządzenia, zatytułowany „Materialny zakres stosowania”, w ust. 1 i 2 stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych.

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych:

a) w ramach działalności nieobjętej zakresem prawa Unii;

[...]”.

5 Artykuł 4 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Definicje”, stanowi:

„Na użytek niniejszego rozporządzenia:

[...]

2) »przetwarzanie« oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;

[...]

7) »administrator« oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania;

[...]”.

6 Artykuł 12 RODO, zatytułowany „Przejrzyste informowanie i przejrzysta komunikacja oraz tryb wykonywania praw przez osobę, której dane dotyczą”, w ust. 1 stanowi:

„Administrator podejmuje odpowiednie środki, aby w zwięzłej, przejrzystej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem [...] udzielić osobie, której dane dotyczą, wszelkich informacji, o których mowa w art. 13 i 14, oraz prowadzić z nią wszelką komunikację na mocy art. 15–22 i 34 w sprawie przetwarzania. Informacji udziela się na piśmie lub w inny sposób, w tym w stosownych przypadkach – elektronicznie [...]”.

7 Artykuł 14 tego rozporządzenia, zatytułowany „Informacje podawane w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą”, w ust. 1 i 2 stanowi:

„1. Jeżeli danych osobowych nie pozyskano od osoby, której dane dotyczą, administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące informacje:

- a) swoją tożsamość i dane kontaktowe oraz, gdy ma to zastosowanie, tożsamość i dane kontaktowe swojego przedstawiciela;
- b) gdy ma to zastosowanie – dane kontaktowe inspektora ochrony danych;
- c) cele przetwarzania, do których mają posłużyć dane osobowe, oraz podstawę prawną przetwarzania;
- d) kategorie odnośnych danych osobowych;
- e) informacje o odbiorcach danych osobowych lub o kategoriach odbiorców, jeżeli istnieją;
- f) gdy ma to zastosowanie – informacje o zamiarze przekazania danych osobowych odbiorcy w państwie trzecim lub organizacji międzynarodowej [...];

2. Poza informacjami, o których mowa w ust. 1, administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania wobec osoby, której dane dotyczą:

- a) okres, przez który dane osobowe będą przechowywane, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;

- b) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) – prawnie uzasadnione interesy realizowane przez administratora lub przez stronę trzecią;
- c) informacje o prawie do żądania od administratora dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz o prawie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także o prawie do przenoszenia danych;
- d) jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a) – informacje o prawie do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
- e) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
- f) źródło pochodzenia danych osobowych, a gdy ma to zastosowanie – czy pochodzą one ze źródeł publicznie dostępnych;
- g) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji [...]”.

8 Artykuł 21 RODO, zatytułowany „Prawo do sprzeciwu”, w ust. 1 stanowi:

„Osoba, której dane dotyczą, ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw – z przyczyn związanych z jej szczególną sytuacją – wobec przetwarzania dotyczących jej danych osobowych opartego na art. 6 ust. 1 lit. e) lub f), w tym profilowania na podstawie tych przepisów. Administratorowi nie wolno już przetwarzać tych danych osobowych, chyba że wykaże on istnienie ważnych prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń”.

9 Artykuł 32 tego rozporządzenia, zatytułowany „Bezpieczeństwo przetwarzania”, w ust. 1 stanowi:

„Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze, administrator i podmiot przetwarzający wdrażają odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku, w tym między innymi w stosownym przypadku:

[...]

- b) zdolność do ciągłego zapewnienia poufności, integralności, dostępności i odporności systemów i usług przetwarzania;

[...]”.

10 Artykuł 33 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Zgłaszanie naruszenia ochrony danych osobowych organowi nadzorczemu”, w ust. 1 i 3 stanowi:

„1. W przypadku naruszenia ochrony danych osobowych administrator bez zbędnej zwłoki – w miarę możliwości nie później niż w terminie 72 godzin po stwierdzeniu naruszenia – zgłasza je organowi nadzorczemu właściwemu zgodnie z art. 55, chyba że jest mało prawdopodobne, by naruszenie to skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Do zgłoszenia przekazanego organowi nadzorczemu po upływie 72 godzin dołącza się wyjaśnienie przyczyn opóźnienia.

[...]

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, musi co najmniej:

[...]

d) opisywać środki zastosowane lub proponowane przez administratora w celu zaradzenia naruszeniu ochrony danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach środki w celu zminimalizowania jego ewentualnych negatywnych skutków”.

11 Rozdział VI RODO, zatytułowany „Niezależne organy nadzorcze”, zawiera art. 51–59 tego rozporządzenia.

12 Artykuł 51 tego rozporządzenia, zatytułowany „Organ nadzorczy”, ma następujące brzmienie:

„1. Każde państwo członkowskie zapewnia, by za monitorowanie stosowania niniejszego rozporządzenia odpowiadał co najmniej jeden niezależny organ publiczny w celu ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem oraz ułatwiania swobodnego przepływu danych osobowych w Unii (zwany dalej »organem nadzorczym«).

[...]

3. Jeżeli w państwie członkowskim ustanowiono więcej niż jeden organ nadzorczy, państwo to wskazuje, który z nich ma reprezentować te organy w Europejskiej Radzie Ochrony Danych, oraz ustala mechanizm zapewniający przestrzeganie przez pozostałe organy przepisów o mechanizmie spójności, o którym mowa w art. 63.

4. Do dnia 25 maja 2018 r. każde państwo członkowskie zawiadamia Komisję o przepisach przyjętych na mocy niniejszego rozdziału, a następnie niezwłocznie o każdej kolejnej zmianie mającej na nie wpływ”.

13 Artykuł 55 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Właściwość”, stanowi:

„1. Każdy organ nadzorczy jest właściwy do wypełniania zadań i wykonywania uprawnień powierzonych mu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem na terytorium swojego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli przetwarzania dokonują organy publiczne lub podmioty prywatne działające na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) lub e), organem właściwym jest organ nadzorczy danego państwa członkowskiego. W takich przypadkach art. 56 nie ma zastosowania.

3. Organy nadzorcze nie są właściwe do nadzorowania operacji przetwarzania dokonywanych przez sądy w ramach sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości”.

14 Artykuł 57 RODO, zatytułowany „Zadania”, w ust. 1 stanowi:

„Bez uszczerbku dla innych zadań określonych na mocy niniejszego rozporządzenia każdy organ nadzorczy na swoim terytorium:

a) monitoruje i egzekwuje stosowanie niniejszego rozporządzenia;

[...]

h) prowadzi postępowania w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym na podstawie informacji otrzymanych od innego organu nadzorczego lub innego organu publicznego;

[...]”.

15 Artykuł 58 tego rozporządzenia, zatytułowany „Uprawnienia”, wymienia w ust. 1 przysługujące każdemu organowi nadzorczemu uprawnienia w zakresie prowadzonych postępowań, a w ust. 2 – działania naprawcze, jakie organ nadzorczy może podjąć.

16 Rozdział VIII RODO, zatytułowany „Środki ochrony prawnej, odpowiedzialność i sankcje”, zawiera art. 77–84 tego rozporządzenia.

17 Artykuł 77 tego rozporządzenia, zatytułowany „Prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego”, w ust. 1 stanowi:

„Bez uszczerbku dla innych [środków] administracyjnych lub środków ochrony prawnej przed sądem każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo wnieść skargę do organu nadzorczego, w szczególności w państwie członkowskim swojego zwykłego pobytu, swojego miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, jeżeli sądzi, że przetwarzanie danych osobowych jej dotyczące narusza niniejsze rozporządzenie”.

18 Artykuł 78 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko organowi nadzorczemu”, w ust. 1 stanowi:

„Bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej każda osoba fizyczna lub prawna ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej”.

19 Artykuł 79 tego rozporządzenia, zatytułowany „Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu”, w ust. 1 stanowi:

„Bez uszczerbku dla dostępnych administracyjnych lub pozasądowych środków ochrony prawnej, w tym prawa do wniesienia skargi do organu nadzorczego zgodnie z art. 77, każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem, jeżeli uzna ona, że prawa przysługujące jej na mocy niniejszego rozporządzenia zostały naruszone w wyniku przetwarzania jego danych osobowych z naruszeniem niniejszego rozporządzenia”.

Prawo bułgarskie

Konstytucja bułgarska

20 Artykuł 117 ust. 2 Konstytucji na Republika Bułgaria (konstytucji Republiki Bułgarii), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „konstytucją bułgarską”), stanowi:

„Władza sądownicza jest niezawisła. W ramach wykonywania swoich funkcji sędziowie, ławnicy, prokuratorzy i sędziowie śledczy podlegają wyłącznie przepisom prawa”.

21 Artykuł 132a konstytucji bułgarskiej, w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, przewiduje:

„(1) Przy najwyższej radzie sądownictwa ustanawia się inspekcję, w skład której wchodzi jeden inspektor generalny i dziesięciu inspektorów.

(2) Inspektor generalny jest wybierany przez zgromadzenie narodowe większością dwóch trzecich głosów jego deputowanych na pięcioletnią kadencję.

(3) Inspektorzy są wybierani przez zgromadzenie narodowe na czteroletnią kadencję w trybie określonym w ust. 2.

(4) Inspektor generalny i inspektorzy mogą być wybierani powtórnie, lecz nie na dwie kolejne kadencje.

[...]

(6) Inspekcja kontroluje działalność władzy sądowniczej, nie naruszając niezawisłości sędziów, ławników, prokuratorów i sędziów śledczych w wykonywaniu ich funkcji. [Inspekcja] przeprowadza kontrole dotyczące uczciwości i konfliktu interesów sędziów, prokuratorów i sędziów śledczych, ich oświadczeń majątkowych oraz działań szkodzących reputacji wymiaru sprawiedliwości, a także działań związanych z naruszeniem niezawisłości sędziów, prokuratorów i sędziów śledczych. W ramach wykonywania swoich funkcji inspektor generalny i inspektorzy są niezależni i podlegają wyłącznie przepisom prawa.

(7) Inspekcja działa z urzędu, z inicjatywy obywateli, osób prawnych lub organów państwowych, w tym sędziów, prokuratorów i sędziów śledczych.

[...]

(10) Warunki, tryb wyboru i odwoływania inspektora generalnego i inspektorów oraz organizacja i działalność inspekcji są uregulowane w ustawie”.

ZSV

22 Artykuł 46 Zakon za sadebnata vlast (ustawy o władzy sądowniczej) (DV nr 64 z dnia 7 sierpnia 2007 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ZSV”), przewiduje:

„Zgromadzenie narodowe wybiera inspektora generalnego i każdego z inspektorów indywidualnie większością dwóch trzecich głosów deputowanych”.

23 Artykuł 54 ust. 1 i 2 tej ustawy stanowi:

„(1) Inspekcja:

[...]

2. kontroluje organizację wszczynania i prowadzenia postępowań sądowych, śledztw przez prokuraturę i dochodzeń oraz zamykanie spraw w wyznaczonych terminach;

[...]

6. proponuje kary dyscyplinarne nakładane na sędziów, prokuratorów, sędziów śledczych i pracowników administracyjnych władzy sądowniczej;

7. wydaje zawiadomienia, sugestie i sprawozdania skierowane do innych organów państwowych, w tym organów wymiaru sprawiedliwości;

8. przeprowadza kontrole dotyczące uczciwości i konfliktu interesów sędziów, prokuratorów i sędziów śledczych, ich oświadczeń majątkowych oraz działań szkodzących reputacji wymiaru sprawiedliwości, a także działań związanych z naruszeniem niezawisłości sędziów, prokuratorów i sędziów śledczych;

[...]

15. kontroluje przetwarzanie danych osobowych w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

(2) Przeprowadzając kontrolę, o której mowa w ust. 1 pkt 15, inspekcja wykonuje zadania i uprawnienia przewidziane w ustawie o ochronie danych osobowych”.

24 Artykuł 175a ust. 1 wspomnianej ustawy stanowi:

„Sędziowie, prokuratorzy i sędziowie śledczy składają do [inspekcji] następujące oświadczenia:

1. dwuczęściowe oświadczenie dotyczące majątku i interesów składającego oświadczenie;
2. oświadczenie o zmianie okoliczności zadeklarowanych w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 1, w części dotyczącej interesów, o których mowa w art. 175b ust. 1 pkt 11–13, oraz o pochodzeniu środków w przypadku przedterminowej spłaty długów i pożyczek”.

25 Artykuł 175b ust. 4 ZSV ma następujące brzmienie:

„Sędziowie, prokuratorzy i sędziowie śledczy deklarują majątek i dochody swych małżonków lub konkubentów oraz swych małoletnich dzieci”.

26 Artykuł 175d tej ustawy stanowi:

„(1) [Inspekcja] prowadzi i przechowuje elektroniczne rejestry publiczne:

1. deklaracje na podstawie art. 175a ust. 1 pkt 1 i 2;
2. prawomocne decyzje o nałożeniu kary administracyjnej.

(2) [Inspekcja] wprowadza do publicznego rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oświadczenia majątkowe i oświadczenia o braku konfliktu interesów oraz oświadczenia o zmianie zgłoszonych okoliczności. Wprowadzenie to jest dokonywane wyłącznie przez pracowników upoważnionych przez inspektora generalnego.

[...]

(4) Każda osoba ma prawo dostępu do danych zawartych w rejestrze publicznym.

(5) Dostęp zapewnia się za pośrednictwem strony internetowej [inspekcji], z zastrzeżeniem wymogów dotyczących ochrony danych osobowych”.

27 Artykuł 175e ust. 1 i 6 wspomnianej ustawy stanowi:

„(1) W ciągu sześciu miesięcy od upływu terminu na złożenie oświadczenia [inspekcja] sprawdza prawdziwość zgłoszonych faktów [...].

[...]

(6) [Inspekcja] może uzyskać informacje z systemów informacyjnych, o których mowa w art. 56 i 56a ustawy o instytucjach kredytowych. Inspektor generalny i inspektorzy [inspekcji] mogą wystąpić z wnioskiem o uchylenie tajemnicy bankowej do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania danej osoby rayonon sad (sądu rejonowego), chyba że zgoda została udzielona zgodnie z art. 62 ust. 5 pkt 1 ustawy o instytucjach kredytowych. Zgody udziela się przed [inspekcją] na piśmie, bez poświadczenia notarialnego podpisu, na formularzu zatwierdzonym przez inspektora generalnego”.

28 Artykuł 307 ust. 2 ZSV stanowi:

„Przewinienie dyscyplinarne oznacza zawinione uchybienie obowiązkom służbowym i naruszenie powagi wymiaru sprawiedliwości”.

29 Artykuł 311 tej ustawy ma następujące brzmienie:

„Karę dyscyplinarną nakłada:

1. dyrektor administracyjny – w przypadku kary, o której mowa w art. 308 ust. 1 pkt 1
2. odpowiednia izba najwyższej rady sądownictwa (izba sędziów, prokuratorów lub sędziów śledczych) – w przypadku kar, o których mowa w art. 308 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 6;

[...]

4. pełen skład najwyższej rady sądownictwa – w przypadku kar, o których mowa w art. 308 ust. 2, nałożonych na wybranego członka najwyższej rady sądownictwa”.

30 Artykuł 312 ust. 1 wspomnianej ustawy stanowi:

„Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia kary dyscyplinarnej na sędziego, prokuratora, sędziego śledczego, dyrektora administracyjnego i zastępcę dyrektora administracyjnego może zostać złożony przez:

[...]

3. [inspekcję];

[...]”.

31 Artykuł 323 ust. 1 tej ustawy stanowi:

„Decyzja pełnego składu lub danej izby najwyższej rady sądownictwa może zostać zaskarżona przez osobę, na którą nałożono karę dyscyplinarną, i – jeżeli nie została nałożona żadna kara dyscyplinarna lub została nałożona kara lżejsza niż określona we wniosku – składającego wniosek, przed Varhoven administrativen sad [(najwyższym sądem administracyjnym, Bułgaria)] w terminie 14 dni od powiadomienia o tej decyzji lub jej doręczenia”.

ZKI

32 Artykuł 62 Zakon za kreditnite institutsii (ustawy o instytucjach kredytowych) (DV nr 59 z dnia 21 lipca 2006 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ZKI”), przewiduje:

„(1) Pracownikom banków, członkom organów zarządzających i nadzorczych banków, pracownikom [narodowego banku Bułgarii (BNB)], pracownikom i członkom zarządu funduszu gwarancji depozytów, likwidatorom, zarządom tymczasowym i syndykom, a także wszystkim innym osobom pracującym dla banku zabrania się ujawniania lub wykorzystywania na własny użytek lub na użytek członków ich rodziny informacji stanowiących tajemnicę bankową.

(2) Tajemnica bankowa obejmuje fakty i okoliczności dotyczące sald i transakcji na rachunkach i depozytach klientów banku.

[...]

(5) Z wyjątkiem BNB oraz do celów i na warunkach określonych w art. 56 bank może przekazywać informacje, o których mowa w ust. 2, dotyczące klientów indywidualnych, wyłącznie:

1. za ich zgodą;
2. na podstawie orzeczenia sądu, wydanego zgodnie z ust. 6 i 7;

3. na podstawie postanowienia sądu, jeżeli jest to konieczne w celu wyjaśnienia okoliczności zawisłej przed nim sprawy;

4. w sytuacjach, o których mowa w ust. 12, w przypadku banku, wobec którego toczy się postępowanie upadłościowe; lub

5. w ramach toczącego się międzynarodowego postępowania arbitrażowego, którego stroną jest Republika Bułgarii.

(6) Sąd może również nakazać ujawnienie informacji, o których mowa w ust. 2, na wniosek:

[...]

12. inspektora generalnego lub inspektora [inspekcji].

(7) W przedmiocie wniosku, o którym mowa w ust. 6, sędzia rayonen sad [(sądu rejonowego)] orzeka w drodze postanowienia z uzasadnieniem na posiedzeniu niejawnym, najpóźniej w ciągu 24 godzin od wpłynięcia wniosku, określając okres, do którego odnoszą się informacje, o których mowa w ust. 1. Postanowienie sądu nie podlega zaskarżeniu.

[...]”.

ZZLD

33 Artykuł 6 ust. 1 Zakon za zashtita na lichnite danni (ustawy o ochronie danych osobowych) (DV nr 1 z dnia 4 stycznia 2002 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ZZLD”), ma następujące brzmienie:

„Komisia za zashtita na lichnite danni [(komisja ds. ochrony danych osobowych, Bułgaria) (zwana dalej »KZLD«)] jest stałym i niezależnym organem nadzorczym zapewniającym ochronę osób podczas przetwarzania ich danych osobowych i dostępu do nich, a także kontrolę przestrzegania [RODO] i niniejszej ustawy”.

34 Artykuł 17 ust. 1 i 2 tej ustawy stanowi:

„(1) [Inspekcja] nadzoruje i kontroluje przestrzeganie [RODO], niniejszej ustawy oraz aktów prawnych dotyczących ochrony danych osobowych, jeżeli dane osobowe są przetwarzane przez:

1. sąd w ramach wykonywania jego zadań jako organu władzy sądowniczej; oraz

2. prokuraturę i organy ścigania w ramach wykonywania ich zadań jako organów władzy sądowniczej w celach zapobiegania przestępczości, wykrywania czynów zabronionych, prowadzenia postępowań przygotowawczych i ścigania czynów zabronionych lub wykonania kar.

(2) Szczegółowe zasady realizacji działań, o których mowa w ust. 1, w tym kontrole i badanie procedur przed inspekcją, są określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 55 ust. 8 [ZSV]”.

35 Artykuł 17a ust. 1 ZZLD stanowi:

„Kontrolując przetwarzanie danych osobowych przez sąd w ramach wykonywania przez niego funkcji organu sądowego, z wyjątkiem przypadków przetwarzania danych osobowych do celów art. 42 ust. 1, inspekcja:

1. wykonuje zadania, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. a)–i), l), u) i v) oraz w art. 57 ust. 2 i 3 [RODO];

2. wykonuje uprawnienia przyznane w art. 58 ust. 1 lit. a), b), d), e), f), art. 58 ust. 2 lit. a)–g), i) i j) oraz w art. 58 ust. 3 lit. a), b) i c) [RODO];

3. stosuje wykaz sporządzony przez [KZLD] zgodnie z art. 35 ust. 4 [RODO] w związku z wymogiem dokonania analizy wpływu na ochronę danych;

4. wnosi sprawę do sądu w przypadku naruszenia [RODO]”.

36 Artykuł 39 ZZLD stanowi:

„(1) W przypadku naruszenia jej praw wynikających z [RODO] i niniejszej ustawy osoba, której dane dotyczą, może zaskarżyć przed sądem akty i czynności administratora i podmiotu przetwarzającego w trybie przewidzianym w kodeksie postępowania administracyjnego.

[...]

(4) Osoba, której dane dotyczą, nie może wszcząć postępowania przed sądem, jeżeli przed [KZLD] toczy się postępowanie w sprawie tego samego naruszenia lub gdy decyzja [KZLD] dotycząca tego samego naruszenia została zaskarżona i nie wydano prawomocnego orzeczenia sądowego. Na wniosek osoby, której dane dotyczą, lub sądu [KZLD] poświadcza brak toczącego się przed nią postępowania dotyczącego tego samego sporu.

(5) Ustęp 4 stosuje się również w przypadku postępowania toczącego się przed inspekcją”.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

37 W dniu 15 maja 2023 r., po upływie terminu przewidzianego na złożenie corocznych oświadczeń majątkowych sędziów i ich rodzin za 2022 r., o którym mowa w art. 175a i 175b ZSV, inspekcja wystąpiła do Sofiyski rayonen sad (sądu rejonowego w Sofii, Bułgaria), będącego sądem odsyłającym, z wnioskiem o uchylenie tajemnicy bankowej dotyczącej rachunków bankowych kilku sędziów i członków ich rodzin, na podstawie art. 62 ust. 6 pkt 12 ZKI.

38 Sąd odsyłający uważa, że w pierwszej kolejności powinien zbadać, czy inspekcja jest uprawniona do wystąpienia do niego z takim wnioskiem. W tym względzie wyjaśnia on, że organ ten, który został utworzony na mocy poprawki do konstytucji bułgarskiej przyjętej w 2007 r., ma za zadanie prowadzenie dochodzeń w sprawie wywierania nienależnych wpływów na sędziów, sprawdzanie ich oświadczeń majątkowych, wykrywanie ewentualnych konfliktów interesów oraz naruszeń niezawisłości władzy sądowniczej.

39 Sąd odsyłający wskazuje, że w skład inspekcji wchodzi jeden inspektor generalny i dziesięciu inspektorów, wybieranych przez zgromadzenie narodowe na kadencję trwającą, odpowiednio, pięć lat i cztery lata. Tymczasem kadencje wszystkich członków inspekcji wygasły w 2020 r., a zgromadzenie narodowe nie dokonało wyboru nowych członków.

40 Jest prawdą, że w wyroku z dnia 27 września 2022 r. Konstitutsionen sad (trybunał konstytucyjny, Bułgaria) orzekł, że bułgarską konstytucję należy interpretować w ten sposób, że inspektor generalny i inspektorzy, których kadencja wygasła, nadal pełnią swoje funkcje do czasu wybrania przez zgromadzenie narodowe nowych członków inspekcji, uznając, że zachowanie zadań powierzonych inspekcji przeważa nad ryzykiem nadużyć ze strony jej członków, których kadencja wygasła. Sąd odsyłający zauważa jednak, że w wyroku tym nie poruszono kwestii, czy członkowie inspekcji, którzy nadal pełnią swoje funkcje po wygaśnięciu kadencji, mogą wywierać nienależny wpływ na wymiar sprawiedliwości lub sami mogą podlegać naciskom ze strony deputowanych.

41 Wspomniany sąd zastanawia się zatem nad kwestią, czy prawo Unii ustanawia bardziej rygorystyczne wymogi niż konstytucja bułgarska, zgodnie z jej wykładnią dokonaną przez Konstitutsionen sad (trybunał konstytucyjny). W szczególności, biorąc pod uwagę orzecznictwo Trybunału wypracowane w wyroku z dnia 11 maja 2023 r., *Inspektia Judiciara* (C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 50, 51), sąd ten zastanawia się, czy przedłużenie kadencji członków inspekcji może naruszać gwarancje niezawisłości tego organu jako organu uprawnionego do wszczynania postępowań dyscyplinarnych wobec sędziów, a jeśli taka sytuacja ma miejsce, to jakie są kryteria oceny, czy takie przedłużenie jest dopuszczalne i na jaki okres.

42 W drugiej kolejności sąd odsyłający zastanawia się nad rolą i obowiązkami sądów krajowych, które zezwalają inspekcji na dostęp do danych osobowych sędziów.

43 W tym względzie sąd odsyłający zauważa, że w 2019 r. poważny problem dotyczący bezpieczeństwa danych będących w posiadaniu inspekcji zwrócił uwagę bułgarskich mediów. KZLD stwierdziła bowiem, że dane osobowe około dwudziestu sędziów i prokuratorów, będące w posiadaniu inspekcji, zostały opublikowane niezgodnie z prawem w całości na stronie internetowej inspekcji, co skłoniło KZLD do nałożenia grzywny na inspekcję. Tymczasem sąd odsyłający zauważa, że nie dysponuje żadną informacją pozwalającą mu dowiedzieć się, czy od tego zdarzenia zostały podjęte środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych.

44 Sąd ten zastanawia się, czy jego działalność polegająca na zezwalaniu inspekcji na dostęp do danych osobowych objętych tajemnicą bankową jest objęta zakresem stosowania RODO, a jeśli taka sytuacja ma miejsce, to jaki byłby tego wpływ na kontrolę, jaką powinien on sprawować. Podkreśla on w tym względzie, że RODO nakłada obowiązki na osoby, które przetwarzają dane osobowe, na administratorów i na organy nadzorcze.

45 Natomiast obowiązki sądu udzielającego organowi zezwolenia na do dostęp do takich danych nie są bezpośrednio uregulowane w RODO. Należy zatem ustalić, czy taki sąd należy uznać za „administratora” w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO, czy za „organ nadzorczy” w rozumieniu art. 51 tego rozporządzenia, w zakresie, w jakim udzielałby on inspekcji zezwolenia, bez którego dostęp do odnośnych danych nie mógłby mieć miejsca. Inspekcja gromadzi i weryfikuje, do celów wskazanych w art. 175a i 175d ZSV, dane dotyczące majątku sędziów, podczas gdy sądy kontrolują tę działalność, udzielając dostępu do rozpatrywanych danych lub odmawiając dostępu do nich.

46 W tym względzie sąd odsyłający zauważa, że zgodnie z wykładnią prawa krajowego obowiązującą w Bułgarii jego kontrola powinna mieć charakter czysto formalny i ograniczać się do sprawdzenia, czy osoby, w odniesieniu do których wniesiono o uchylenie tajemnicy bankowej, mają status osób podlegających obowiązkowi zgłoszenia w rozumieniu ZSV, to jest czy są one sędziami lub osobami pozostającymi z tymi sędziami w stosunku rodzinnym lub innym stosunku przewidzianym w tym prawie. Co do zasady, jeżeli warunki te są spełnione, sądy powinny zawsze udzielić zezwolenia na uchylenie tajemnicy bankowej. Natomiast nie miałyby to miejsca, gdyby sądy sprawujące uprzednią kontrolę można było uznać za administratorów danych osobowych, do których udzielają dostępu, w związku z czym powinny one zapewnić bezpieczeństwo danych na podstawie art. 32–34 RODO.

47 Otóż mimo że sądy te nie mają bezpośredniego dostępu do danych osobowych objętych tajemnicą bankową, określają one w pewnym zakresie cele przetwarzania, zezwalając na dostęp do tych danych lub zakazując takiego dostępu. Ponadto przepisy krajowe mające zastosowanie w sprawie w postępowaniu głównym nie precyzują, w przypadku gdy cele przetwarzania danych osobowych są określone ustawą, który organ podlega prawom i obowiązkom administratora danych osobowych.

48 Ponadto sąd odsyłający zastanawia się, czy przed udzieleniem dostępu do danych może sprawdzić, czy inspekcja podjęła środki w celu zapewnienia zgodnego z prawem przetwarzania danych, aby nie działać jako zwykła izba rejestracyjna.

49 Wreszcie nawet gdyby sąd odpowiedzialny za udzielenie inspekcji zezwolenia na dostęp do danych osobowych objętych tajemnicą bankową nie miał statusu administratora lub organu nadzorczego, powstaje pytanie, czy musi on przeprowadzić takie kontrole w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej przed sądem przewidzianej w art. 79 RODO. Jest prawdą, że przepis ten reguluje przypadki, w których osoba, której dane dotyczą, wnosi sprawę do sądu w celu ochrony swoich praw. Niemniej gdy postępowanie w sprawie ujawnienia danych jest prowadzone bez udziału osoby, której dane dotyczą, a prawo krajowe przewiduje uprzednią kontrolę sądową, podobny obowiązek powinien istnieć z urzędu. Wynika to również z prawa do skutecznego środka prawnego przed sądem, zapisanego w art. 47 Karty. W braku takiego obowiązku sąd zawsze ograniczałby się do formalnego badania i potwierdzenia działania administracji, co mogłoby wydawać się sprzeczne z celami art. 79 RODO.

50 W tych okolicznościach Sofijski rayonen sad (sąd rejonowy w Sofii) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi, które w sprawach C-313/23, C-316/23 i C-332/23 zostały sformułowane w identyczny sposób:

„1) Czy art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 akapit drugi [Karty] należy interpretować w ten sposób, że wydłużenie okresu sprawowania funkcji organu, który może nakładać kary dyscyplinarne na sędziów i jest uprawniony do ustalania danych dotyczących ich majątku – po zakończeniu konstytucyjnie ustanowionej kadencji tego organu, bez wyraźnie określonego końcowego terminu – stanowi samo w sobie lub w określonych warunkach naruszenie wymogu zagwarantowania przez państwa w Unii skutecznych środków prawnych niezależnej kontroli sądowej? Jeżeli takie wydłużenie okresu trwania uprawnień jest dopuszczalne, to pod jakimi warunkami?

2) Czy art. 2 ust. 2 lit. a) RODO należy interpretować w ten sposób, że działalność związana z ujawnieniem tajemnicy bankowej w celu dokonania weryfikacji stanu majątkowego sędziów, który jest następnie ujawniany publicznie, stanowi działalność pozostającą poza zakresem stosowania prawa Unii? Czy odpowiedź na to pytanie ulega zmianie, gdy ta działalność obejmuje również ujawnienie danych dotyczących członków rodziny sędziów, którzy to członkowie nie pełnią funkcji sędziego?

3) Na wypadek udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi w ten sposób, że prawo Unii ma zastosowanie – czy art. 4 pkt 7 RODO należy interpretować w ten sposób, że organ sądowy, który zezwala innemu organowi publicznemu na dostęp do danych dotyczących sald na rachunkach bankowych sędziów i członków ich rodzin, określa cele lub sposoby przetwarzania danych osobowych, w związku z czym jest »administratorem« danych osobowych?

4) Na wypadek udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi, że prawo Unii ma zastosowanie, a także odpowiedzi przeczącej na pytanie trzecie – czy art. 51 RODO należy interpretować w ten sposób, że organ sądowy, który zezwala innemu organowi publicznemu na dostęp do danych dotyczących sald na rachunkach bankowych sędziów i członków ich rodzin, jest odpowiedzialny za monitorowanie stosowania RODO, w związku z czym ma status »organu nadzorczego« w odniesieniu do tych danych?

5) Na wypadek udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi, że prawo Unii ma zastosowanie, a także odpowiedzi twierdzącej na pytanie trzecie lub czwarte – czy art. 32 ust. 1 lit. b) RODO, odpowiednio art. 57 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, należy interpretować w ten sposób, że organ sądowy, który zezwala innemu organowi publicznemu na dostęp do danych dotyczących sald na rachunkach bankowych sędziów i członków ich rodzin, jest zobowiązany – w przypadku istnienia informacji wskazujących na wcześniejsze naruszenie bezpieczeństwa danych osobowych przez organ, któremu ma

zostać udzielony dostęp – do zażądania informacji o podjętych środkach ochrony danych i do dokonania oceny adekwatności tych środków przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia dostępu?

6) Na wypadek udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi, że prawo Unii ma zastosowanie, a także niezależnie od odpowiedzi na pytanie trzecie lub czwarte – czy art. 79 ust. 1 RODO w związku z art. 47 [Karty] należy interpretować w ten sposób, że gdy w prawie krajowym jednego z państw członkowskich Unii przewidziano, że określone kategorie danych mogą zostać ujawnione wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia sądu, sąd udzielający tego zezwolenia jest zobowiązany z urzędu do zapewnienia ochrony podmiotów, których dane ujawnia, poprzez zobowiązanie organu publicznego żądającego dostępu do danych, co do którego wiadomo, że dopuścił się naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych, do przekazania informacji o środkach podjętych na podstawie art. 33 ust. 3 lit. d) RODO, a także o skutecznym stosowaniu tych środków?”.

Postępowanie przed Trybunałem

W przedmiocie połączenia spraw

51 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 30 czerwca 2023 r. sprawy C-313/23, C-316/23 i C-332/23 zostały połączone do celów ustnego i pisemnego etapu postępowania i wydania wyroku.

W przedmiocie wniosku o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo

52 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 30 października 2024 r. inspekcja wniosła o otwarcie na nowo pisemnego etapu postępowania, zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania przed Trybunałem. Ponieważ wspomniany art. 83 reguluje otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo i, w niniejszym przypadku, etap ten został zamknięty po przedstawieniu opinii przez rzecznika generalnego, wniosek ten należy rozumieć w ten sposób, że dotyczy on otwarcia ustnego etapu postępowania na nowo.

53 Na poparcie swojego wniosku inspekcja przedstawia dwa powody związane z pierwszym pytaniem prejudycjalnym. W pierwszej kolejności pojawiła się nowa okoliczność faktyczna, a mianowicie w grudniu 2023 r. dokonano zmiany art. 132a ust. 4 konstytucji bułgarskiej w ten sposób, że członkowie inspekcji mogą być obecnie wybierani na dwie kolejne kadencje. W drugiej kolejności w opinii rzecznik generalny dokonał błędnej oceny sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym, odnosząc się do przepisów krajowych i opinii Europejskiej Komisji na rzecz Demokracji przez Prawo, zwanej „Komisją Wenecką”, które nie mają znaczenia dla niniejszych spraw.

54 W tym względzie należy przypomnieć, po pierwsze, że statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz regulamin postępowania nie dają zainteresowanym, o których mowa w art. 23 tego statutu, możliwości przedkładania uwag w odpowiedzi na opinię przedstawioną przez rzecznika generalnego. Po drugie, na podstawie art. 252 akapit drugi TFUE rzecznik generalny przedstawia publicznie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnioną opinię w sprawach, które zgodnie ze wspomnianym statutem wymagają jego zaangażowania. Trybunał nie jest związany ani tą opinią, ani uzasadnieniem, w oparciu o które rzecznik generalny dochodzi do zawartych w opinii wniosków. W konsekwencji okoliczność, że jedna z zainteresowanych stron nie zgadza się z opinią rzecznika generalnego, bez względu na to, jakie kwestie rzecznik generalny porusza w swojej opinii, nie może sama w sobie stanowić uzasadnienia dla otwarcia ustnego etapu postępowania na nowo (wyrok z dnia 19 grudnia 2024 r., Ford Italia, C-157/23, EU:C:2024:1045, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).

55 Jest prawdą, że zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania Trybunał może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu ustnego etapu

postępowania na nowo, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawistej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli po zamknięciu ustnego etapu postępowania strona przedstawiła nowy fakt mogący mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Trybunału, lub też jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między zainteresowanymi podmiotami.

56 Jednakże w niniejszej sprawie Trybunał dysponuje wszystkimi informacjami niezbędnymi do wydania orzeczenia w przedmiocie wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, a niniejsze sprawy nie powinny być rozstrzygane na podstawie argumentów, które nie były przedmiotem dyskusji między zainteresowanymi. Ponadto we wniosku o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo nie podniesiono żadnej nowej okoliczności faktycznej, która mogłaby mieć wpływ na orzeczenie, jakie Trybunał ma wydać w tej sprawie.

57 W tych okolicznościach Trybunał, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, uznaje, że nie zachodzi potrzeba otwarcia ustnego etapu postępowania na nowo.

W przedmiocie dopuszczalności wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

58 Rząd bułgarski wyraża wątpliwości co do dopuszczalności wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym ze względu na to, że organ odsyłający w postępowaniach głównych nie ma charakteru „sądu” w rozumieniu art. 267 TFUE. Po pierwsze bowiem, postępowania przed tym organem są jednostronne, ponieważ są prowadzone bez udziału zainteresowanych osób. Po drugie, postępowania te nie mają na celu rozstrzygnięcia sporu prawnego, ponieważ ich jedynym celem jest sprawdzenie, czy spełnione są warunki wymagane do uchylenia tajemnicy bankowej.

59 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy ustalaniu, czy organ występujący z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym ma charakter „sądu” w rozumieniu art. 267 TFUE, co stanowi wyłącznie kwestię prawa Unii, Trybunał bierze pod uwagę całokształt okoliczności, takich jak ustanowienie organu na podstawie ustawy, jego stały charakter, obligatoryjny charakter jego jurysdykcji, stosowanie przez organ przepisów prawa oraz jego niezawistość (zob. podobnie wyroki: z dnia 29 marca 2022 r., Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, pkt 66; a także z dnia 7 maja 2024 r., NADA i in., C-115/22, EU:C:2024:384, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo).

60 Z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że o ile art. 267 TFUE nie uzależnia możliwości zwrócenia się do Trybunału od kontradyktoryjnego charakteru postępowania, w którego toku sąd krajowy przedkłada pytanie prejudycjalne, o tyle sądy krajowe są uprawnione do występowania do Trybunału wyłącznie wtedy, gdy wniesiona zostanie do nich sprawa i muszą wydać rozstrzygnięcie w ramach postępowania mającego na celu wydanie orzeczenia o charakterze sądowym. Należy zatem ustalić uprawnienie organu do skierowania odesłania prejudycjalnego do Trybunału na podstawie kryteriów zarówno strukturalnych, jak i funkcjonalnych. Organ krajowy może zostać zakwalifikowany jako „sąd” w rozumieniu art. 267 TFUE, gdy wykonuje funkcje sądowe, podczas gdy wykonując inne funkcje, w szczególności administracyjne, nie posiada on tego statusu (zob. podobnie wyrok z dnia 3 maja 2022 r., CityRail, C-453/20, EU:C:2022:341, pkt 42, 43 i przytoczone tam orzecznictwo).

61 Jest bezsporne, że Sofijski rayonen sad (sąd rejonowy w Sofii) jako taki spełnia przypomniane w pkt 59 niniejszego wyroku wymogi dotyczące jego pochodzenia, stałego charakteru, stosowania przepisów prawa oraz niezawistości, a żaden element akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie prowadzi do wyrażenia wątpliwości w tym względzie. W niniejszej sprawie rząd bułgarski kwestionuje kwestię, czy sąd ten ma wydać rozstrzygnięcie w ramach postępowania mającego na celu wydanie orzeczenia o charakterze sądowym. W tym względzie należy zauważyć, że do sądu tego wpłynął wniosek inspekcji o uchylenie tajemnicy bankowej na podstawie art. 62 ust. 6 pkt 12 ZKI. O ile rząd

bułgarski podnosi, że badanie, jakie powinien przeprowadzić sąd odsyłający, ma charakter czysto formalny, o tyle sąd ten ma za zadanie skontrolować, czy spełnione są przesłanki prawne uchylenia tajemnicy bankowej, orzec w drodze decyzji z uzasadnieniem i ustalić okres, w odniesieniu do którego uchylono tajemnicę bankową.

62 W szczególności zezwolenie, jakiego może udzielić sąd odsyłający, ma zastąpić, jak wynika z art. 62 ust. 5 ZKI, zgodę osób, których dane dotyczą. Zezwolenie to jest skuteczne wobec banków, w których osoby te posiadają rachunki bankowe, i skutkuje umożliwieniem inspekcji dostępu do danych osobowych dotyczących tych rachunków. Ponadto taki dostęp stanowi ingerencję w prawa podstawowe wspomnianych osób, ustanowione w art. 7 i 8 Karty [zob. podobnie wyrok z dnia 6 października 2020 r., *État luxembourgeois* (Ochrona prawna przed wnioskami o przekazanie informacji w prawie podatkowym), C-245/19 i C-246/19, EU:C:2020:795, pkt 74).

63 W tych okolicznościach zadania wykonywane przez sąd odsyłający na podstawie art. 62 ust. 6 pkt 12 ZKI nie polegają na wydawaniu aktów o charakterze administracyjnym podlegających zaskarżeniu na drodze sądowej, lecz należy je zakwalifikować jako sądowe, ponieważ sąd ten ma orzekać w sposób niezależny w celu zapewnienia zgodności z prawem uchylenia tajemnicy bankowej (zob. analogicznie postanowienie z dnia 15 stycznia 2004 r., *Saetti i Frediani*, C-235/02, EU:C:2004:26, pkt 23).

64 W konsekwencji wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym są dopuszczalne.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

65 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytanie (wyrok z dnia 30 stycznia 2024 r., *Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politسيا” pri MVR – Sofia*, C-118/22, EU:C:2024:97, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

66 W niniejszej sprawie o ile pytanie pierwsze odnosi się do organu sądowego, „który może nakładać kary dyscyplinarne na sędziów i jest uprawniony do ustalania danych dotyczących ich majątku”, o tyle zarówno z wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, jak i z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że organ ten kontroluje sędziów przy pełnieniu przez nich obowiązków, ich uczciwość i brak konfliktu interesów po ich stronie i że w tych ramach dysponuje on uprawnieniem do gromadzenia dotyczących ich danych osobowych. W szczególności organ ten jest uprawniony, w następstwie takich kontroli, do zaproponowania innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich kar dyscyplinarnych.

67 Tymczasem, jak wynika z wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, sąd odsyłający uważa, że okoliczność, iż członkowie inspekcji, którzy są wybierani większością dwóch trzecich głosów członków zgromadzenia narodowego, nadal pełnią swoje funkcje pomimo wygaśnięcia ich kadencji, może budzić wątpliwości w świetle wymogu niezawisłości władzy sądowniczej. Sąd ten zastanawia się bowiem, czy członkowie tego organu sądowego mogą w takim kontekście wywierać nienależny wpływ na sędziów lub kontynuować działalność pod presją deputowanych zgromadzenia narodowego.

68 Tak więc pierwsze pytanie prejudycjalne dotyczy wykładni art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 Karty wyłącznie w odniesieniu do przedłużenia kadencji członków inspekcji, przy czym pytanie to nie dotyczy, jako takie, zakresu uprawnień tego organu sądowego.

69 W tych okolicznościach należy uznać, że poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy, i w danym wypadku – w jakich okolicznościach, art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 Karty stoi na przeszkodzie praktyce państwa członkowskiego, zgodnie z którą członkowie organu sądowego tego państwa członkowskiego, wybierani przez parlament tego państwa na określone czasowo kadencje i mający uprawnienie do kontrolowania sędziów przy pełnieniu przez nich obowiązków, ich uczciwości i braku konfliktu interesów po ich stronie, a także do proponowania innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich kar dyscyplinarnych, nadal pełnią swoje funkcje po upływie ustawowego okresu ich kadencji, określonego w konstytucji wspomnianego państwa członkowskiego, do czasu wyboru nowych członków przez ten parlament.

W przedmiocie właściwości Trybunału

70 Rząd polski twierdzi, że Trybunał nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie pierwsze, ponieważ Unia nie posiada kompetencji w dziedzinie organizacji wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich.

71 W tym względzie o ile organizacja wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich należy do kompetencji tych ostatnich, o tyle przy wykonywaniu tej kompetencji państwa członkowskie mają obowiązek dotrzymywać zobowiązań wynikających dla nich z prawa Unii, a w szczególności z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE [zob. podobnie wyrok z dnia 9 stycznia 2024 r., G. i in. (Powoływanie sędziów polskich sądów powszechnych), C-181/21 i C-269/21, EU:C:2024:1, pkt 57 i przytoczone tam orzecznictwo].

72 Taka sytuacja ma miejsce w wypadku przepisów krajowych regulujących odpowiedzialność dyscyplinarną sędziów (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 grudnia 2021 r., Euro Box Promotion i in., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 i C-840/19, EU:C:2021:1034, pkt 133; a także z dnia 11 maja 2023 r., Inspekția Judiciară, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo), w tym dotyczących organizacji i funkcjonowania organu sądowego, który, podobnie jak inspekcja, jest właściwy do kontrolowania działalności sędziów w ramach wykonywania przez nich obowiązków służbowych, weryfikowania ich uczciwości i ewentualnego konfliktu interesów po ich stronie oraz zaproponowania innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich sankcji dyscyplinarnych.

73 W tych okolicznościach, i ponieważ pierwsze pytanie prejudycjalne dotyczy wykładni prawa Unii, Trybunał jest właściwy do udzielenia odpowiedzi na to pytanie.

W przedmiocie dopuszczalności

74 Rząd bułgarski i inspekcja kwestionują dopuszczalność pytania pierwszego ze względu na to, że inspekcja nie jest uprawniona do nakładania kar dyscyplinarnych, w związku z czym to pytanie pierwsze nie ma żadnego związku z przedmiotem postępowania głównych.

75 Ponadto inspekcja podnosi, że pytanie pierwsze jest hipotetyczne. Po pierwsze bowiem, postępowania główne nie mają żadnego związku z postępowaniami dyscyplinarnymi. Po drugie, podczas gdy stwierdzenie naruszenia art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE wymaga strukturalnego naruszenia wymogów niezależności, sąd odsyłający nie wyjaśnił, w jaki sposób zarzucane naruszenie rozpatrywane w postępowaniu głównym ma charakter strukturalny.

76 W tym względzie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wyłącznie do sądu krajowego, przed którym toczy się spór i który musi przyjąć odpowiedzialność za mające zapaść orzeczenie sądowe, należy – przy uwzględnieniu okoliczności konkretnej sprawy – zarówno ocena, czy do wydania wyroku

jest mu niezbędne uzyskanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, jak i znaczenia przedstawionych Trybunałowi pytań. W konsekwencji jeżeli zadane pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia [wyroki: z dnia 16 lutego 2023 r., Rzecznik Praw Dziecka i in. (Zawieszenie decyzji nakazującej powrót), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, pkt 47; a także z dnia 24 lipca 2023 r., Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, pkt 61].

77 Oznacza to, że pytania dotyczące prawa Unii korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa rozstrzygnięcia przez Trybunał w przedmiocie postawionego przez sąd krajowy pytania prejudycjalnego jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą się zwrócono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego, które są niezbędne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedstawione mu pytania [zob. podobnie wyroki: z dnia 16 lutego 2023 r., Rzecznik Praw Dziecka i in. (Zawieszenie decyzji nakazującej powrót), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, pkt 48; a także z dnia 24 lipca 2023 r., Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, pkt 62].

78 W niniejszej sprawie sąd odsyłający zastanawia się nad odpowiedzią na wnioski inspekcji o udzielenie dostępu do danych dotyczących rachunków bankowych kilku sędziów i członków ich rodzin. W szczególności sąd ten zmierza do ustalenia, czy prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by taki organ sądowy mógł zwracać się do niego z wnioskami tego rodzaju, w sytuacji gdy mandaty wszystkich jego członków wygasły od wielu lat. Wydaje się zatem, że do wspomnianego sądu należy rozstrzygnięcie tej kwestii in limine litis tytułem incydentalnym, zanim będzie mógł zdecydować o rozstrzygnięciu w przedmiocie wniesionych do niego żądań. Wynika stąd, że oczekiwana wykładnia prawa Unii odpowiada obiektywnej potrzebie z punktu widzenia orzeczenia, jakie ma wydać sąd odsyłający (zob. podobnie wyrok z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 118, 119).

79 Co się tyczy rozważań inspekcji przedstawionych w pkt 75 niniejszego wyroku, dotyczących w szczególności uprawnień przysługujących jej w kontekście postępowań głównych i braku strukturalnego naruszenia wymogów wynikających z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, są one w rzeczywistości objęte badaniem pytania pierwszego co do istoty, a zatem nie mogą prowadzić do jego niedopuszczalności.

80 Z powyższego wynika, że pierwsze pytanie prejudycjalne jest dopuszczalne.

Co do istoty

81 Na podstawie art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE każde państwo członkowskie powinno zapewnić, by organy orzekające – jako „sądy” w rozumieniu prawa Unii – w kwestiach związanych ze stosowaniem lub wykładnią tego prawa i należące w związku z tym do systemu środków odwoławczych w dziedzinach objętych prawem Unii odpowiadały wymogom skutecznej ochrony sądowej, w tym zwłaszcza wymogowi niezawisłości (wyrok z dnia 11 lipca 2024 r., Hann-Invest i in., C-554/21, C-622/21 i C-727/21, EU:C:2024:594, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

82 Samo istnienie skutecznej kontroli sądowej służącej zapewnieniu poszanowania prawa Unii jest nieodłączną cechą państwa prawnego. W tym względzie, zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, państwa członkowskie są zobowiązane do ustanowienia systemu środków odwoławczych i procedur zapewniających jednostkom poszanowanie ich prawa do skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii. Zasada skutecznej ochrony sądowej praw, jakie jednostki wywodzą z prawa Unii, do której odnosi się art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, stanowi zasadę ogólną prawa Unii wynikającą z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim, wyrażoną w art. 6 i 13 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie dnia 4 listopada

1950 r., a obecnie potwierdzoną w art. 47 Karty (wyrok z dnia 21 grudnia 2021 r., Euro Box Promotion i in., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 i C-840/19, EU:C:2021:1034, pkt 219 i przytoczone tam orzecznictwo).

83 W tym celu zasadnicze znaczenie ma zachowanie niezawisłości organów, które mogą orzekać o kwestiach związanych ze stosowaniem lub z wykładnią prawa Unii, co potwierdza art. 47 akapit drugi Karty, w którym wśród wymogów związanych z prawem podstawowym do skutecznego środka prawnego wymieniono dostęp do „niezawisłego” sądu (wyrok z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 194 i przytoczone tam orzecznictwo).

84 Ten wymóg niezależności sądów, stanowiącej integralny element sądenia, wchodzi w zakres istoty prawa do skutecznej ochrony sądowej oraz prawa podstawowego do rzetelnego procesu sądowego, które to prawo ma fundamentalne znaczenie jako gwarancja ochrony wszystkich praw, jakie podmioty prawa wywodzą z prawa Unii, oraz zachowania wartości wspólnych państwom członkowskim określonych w art. 2 TUE, w szczególności wartości państwa prawnego. Zgodnie z zasadą podziału władz charakteryzującą funkcjonowanie państwa prawnego konieczne jest zagwarantowanie niezależności sądów względem władzy ustawodawczej i wykonawczej (wyrok z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 195 i przytoczone tam orzecznictwo).

85 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wymagane na mocy prawa Unii gwarancje niezawisłości i bezstronności wymagają istnienia zasad pozwalających wykluczyć, w przekonaniu jednostek, wszelką uzasadnioną wątpliwość co do niepodatności danego organu na czynniki zewnętrzne oraz jego neutralności względem ścierających się przed nim interesów (wyroki: z dnia 20 kwietnia 2021 r., Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 196).

86 I tak, jeżeli chodzi dokładniej o przepisy regulujące system odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, wymóg niezależności sądów, wynikający z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, zakłada, że system ten będzie przewidywał niezbędne gwarancje w celu uniknięcia ryzyka wykorzystywania takiego systemu jako narzędzia politycznej kontroli treści orzeczeń sądowych. W tym względzie normy, które określają w szczególności zarówno zachowania stanowiące przewinienia dyscyplinarne, jak i konkretnie mające zastosowanie kary, normy, które przewidują interwencję niezależnego organu zgodnie z procedurą w pełni gwarantującą prawa potwierdzone w art. 47 i 48 Karty, w tym prawo do obrony, oraz normy, które przewidują możliwość zaskarżenia orzeczeń organów dyscyplinarnych na drodze sądowej, są podstawowymi gwarancjami służącymi zachowaniu niezależności wymiaru sprawiedliwości (wyroki: z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 198 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 11 maja 2023 r., Inspekția Judiciară, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

87 Ponieważ sama perspektywa wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego może jako taka wywierać nacisk na osoby, których zadaniem jest sądenie, Trybunał orzekł już, że jest kwestią istotną, by organ właściwy do prowadzenia dochodzeń i wnoszenia o ukaranie przy wykonywaniu swoich zadań działał w sposób obiektywny i bezstronny – i w tym celu był chroniony przed wszelkimi naciskami zewnętrznymi (wyroki: z dnia 18 maja 2021 r., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, pkt 199; a także z dnia 11 maja 2023 r., Inspekția Judiciară, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 49). Dotyczy to w szczególności organu

sądowego, który podobnie jak inspekcja posiada szerokie uprawnienia do kontrolowania sędziów przy pełnieniu przez nich obowiązków, ich uczciwości i braku konfliktu interesów po ich stronie, a także do zaproponowania, w następstwie takich kontroli, innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich kar dyscyplinarnych.

88 Ważne jest zatem, aby wszystkie zasady regulujące organizację i funkcjonowanie takiego organu, w tym przepisy regulujące procedurę powoływania jego członków, były ukształtowane w taki sposób, aby nie mogły wzbudzić w przekonaniu jednostek żadnych uzasadnionych wątpliwości co do wykorzystywania prerogatyw i funkcji takiego organu jako narzędzia nacisku na działalność sądowniczą lub kontroli politycznej tej działalności (zob. podobnie wyrok z dnia 11 maja 2023 r., *Inspekcja Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 50, 51 i przytoczone tam orzecznictwo).

89 Te przepisy mogą bowiem, ogólnie rzecz biorąc, bezpośrednio wpływać na praktykę wspomnianego organu, a zatem przeciwdziałać lub – przeciwnie – sprzyjać prowadzeniu postępowań dyscyplinarnych, których celem lub skutkiem jest wywieranie nacisku na osoby mające za zadanie sądenie lub zapewnienie kontroli politycznej nad ich działalnością (zob. podobnie wyrok z dnia 11 maja 2023 r., *Inspekcja Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 52).

90 Ostatecznie to do sądu odsyłającego będzie należało wypowiedzenie się w przedmiocie niepodatności organu, którego dotyczy postępowanie główne, na wszelki wpływ z zewnątrz oraz w przedmiocie jego obiektywizmu i bezstronności w stosunku do wykonywania jego zadań, po przeprowadzeniu wymaganych w tym celu ocen. Należy bowiem przypomnieć, że art. 267 TFUE nie upoważnia Trybunału do stosowania norm prawa unijnego w konkretnej sprawie, a jedynie do orzekania w przedmiocie wykładni traktatów i aktów przyjętych przez instytucje Unii. Jednakże – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem – w ramach współpracy sądowej ustanowionej w art. 267 TFUE Trybunał może, na podstawie przedstawionych mu informacji, dostarczyć sądowi krajowemu elementów wykładni prawa Unii, które mogą być dla niego przydatne przy dokonywaniu oceny skutków wywieranych przez dany przepis tego prawa (zob. podobnie wyrok z dnia 11 maja 2023 r., *Inspekcja Judiciară*, C-817/21, EU:C:2023:391, pkt 58).

91 W niniejszym przypadku w skład inspekcji wchodzi jeden inspektor generalny i dziesięciu inspektorów, którzy są wybierani przez zgromadzenie narodowe większością dwóch trzecich głosów swoich członków na kadencję trwającą, odpowiednio, pięć lat i cztery lata. Zgodnie z przepisami krajowymi obowiązującymi w dniu złożenia niniejszych wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym członkowie inspekcji nie mogli zostać ponownie wybrani na drugą kolejną kadencję.

92 Co się tyczy sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym, w której kadencje członków inspekcji wygasły, a zgromadzenie narodowe nie dokonało wyboru nowych członków, wydaje się, że uregulowania krajowe nie zawierają żadnej normy dotyczącej możliwości dalszego pełnienia funkcji przez członków inspekcji po upływie ich kadencji. Jest prawdą, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez sąd odsyłający członkowie inspekcji nadal wykonują w takiej sytuacji, zgodnie z orzecznictwem *Konstitutionsen sad* (trybunału konstytucyjnego), swoje funkcje do czasu, gdy zgromadzenie narodowe wybierze nowych członków. Jednakże poza tym, że prawo bułgarskie nie zawiera przepisów, które mogłyby ograniczyć przedłużone w ten sposób wykonywanie tych funkcji, nie zawiera ono również żadnego przepisu prawnego pozwalającego na zakończenie ewentualnej blokady w procesie powoływania nowych członków inspekcji, w związku z czym wydaje się, że przedłużanie kadencji jej byłych członków w praktyce może nie być ograniczone w czasie.

93 Tymczasem, po pierwsze, o ile wyłącznie do państw członkowskich należy decyzja, czy zezwalają one na wykonywanie funkcji członków organu sądowego, który jest właściwy do kontrolowania działalności sędziów i proponowania wszczęcia wobec nich postępowań dyscyplinarnych, po upływie

ustawowego okresu kadencji tych członków w celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania tego organu, o tyle państwa członkowskie są zobowiązane, gdy zdecydują się na takie przedłużenie kadencji, do czuwania nad tym, by pełnienie funkcji po wygaśnięciu kadencji opierało się na wyraźnej podstawie ustawowej w prawie krajowym, zawierającej jasne i precyzyjne zasady mogące wyznaczać ramy tego wykonywania.

94 Ponadto państwa członkowskie powinny czuwać nad tym, aby warunki i szczegółowe zasady, jakim podlega takie wykonywanie, były ukształtowane w taki sposób, aby umożliwić zainteresowanym członkom takiego organu sądowego działanie w ramach wykonywania ich zadań w sposób obiektywny i bezstronny i aby w tym celu byli oni chronieni przed jakimkolwiek wpływem z zewnątrz, jak wymaga tego orzecznictwo przytoczone w pkt 87 i 88 niniejszego wyroku.

95 Po drugie, jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 58 opinii, o ile w pewnych okolicznościach przedłużenie kadencji może okazać się konieczne ze względu na wagę funkcji wykonywanych przez dany organ sądowy, o tyle nie zmienia to faktu, że poza ustawowym okresem tych kadencji wspomniany organ działa bez jakiegokolwiek wyraźnej podstawy prawnej w prawie krajowym, zawierającej jasne i precyzyjne zasady regulujące wykonywanie tych funkcji. W związku z tym wspomniane przedłużenie może być możliwe jedynie wyjątkowo i pod warunkiem, że przedłużenie to jest obramowane jasnymi i precyzyjnymi zasadami wykluczającymi w praktyce możliwość, że będzie ono nieograniczone w czasie.

96 Jednakże gdy państwo członkowskie określa takie ramy, nie może ono zmienić swojego ustawodawstwa ani konstytucji, tak aby doprowadzić do osłabienia ochrony wartości państwa prawnego, która to wartość została skonkretyzowana w szczególności w art. 19 TUE, w szczególności w odniesieniu do gwarancji niezawisłości sędziowskiej względem władzy ustawodawczej i wykonawczej (zob. podobnie wyrok z dnia 20 kwietnia 2021 r., Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, pkt 63, 65).

97 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 Karty należy interpretować w ten sposób, że zasada niezawisłości sędziowskiej stoi na przeszkodzie praktyce państwa członkowskiego, zgodnie z którą członkowie organu sądowego tego państwa członkowskiego, wybierani przez parlament tego państwa na określone czasowo kadencje i mający uprawnienie do kontrolowania sędziów przy pełnieniu przez nich obowiązków, ich uczciwości i braku konfliktu interesów po ich stronie, a także do proponowania innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich kar dyscyplinarnych, nadal pełnią swoje funkcje po upływie ustawowego okresu ich kadencji, określonego w konstytucji wspomnianego państwa członkowskiego, do czasu wyboru nowych członków przez ten parlament, gdy przedłużenie wygaśniętych kadencji nie opiera się na wyraźnej podstawie ustawowej w prawie krajowym zawierającej jasne i precyzyjne zasady regulujące sprawowanie tych funkcji oraz gdy nie zostało zapewnione, że w praktyce przedłużenie to jest ograniczone w czasie.

W przedmiocie pytania drugiego

98 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 2 RODO należy interpretować w ten sposób, że ujawnienie organowi sądowemu danych osobowych, które są chronione tajemnicą bankową i dotyczą sędziów i członków ich rodzin, do celów weryfikacji oświadczeń tych sędziów dotyczących ich majątku oraz majątku członków ich rodzin – gdy oświadczenia te stanowią przedmiot publikacji – stanowi przetwarzanie danych osobowych objęte przedmiotowym zakresem stosowania tego rozporządzenia.

99 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem art. 2 ust. 1 RODO zawiera bardzo szeroką definicję przedmiotowego zakresu swego stosowania. Z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w jego art. 2

ust. 2 i 3 RODO ma zastosowanie do operacji przetwarzania dokonywanych zarówno przez osoby prywatne, jak i przez organy publiczne, w tym, jak wskazano w motywie 20 tego rozporządzenia, przez organy wymiaru sprawiedliwości (zob. podobnie wyroki: z dnia 24 marca 2022 r., *Autoriteit Persoonsgegevens*, C-245/20, EU:C:2022:216, pkt 25; a także z dnia 16 stycznia 2024 r., *Österreichische Datenschutzbehörde*, C-33/22, EU:C:2024:46, pkt 33, 36).

100 Ponadto Trybunał orzekł już, że ani fakt, iż informacje będące przedmiotem przepisów krajowych dotyczą sędziów, ani okoliczność, że informacje te mogą ewentualnie mieć pewne związki z pełnieniem przez nich urzędu, nie mogą, jako takie, wyłączyć tych przepisów krajowych z zakresu stosowania RODO [wyrok z dnia 5 czerwca 2023 r., *Komisja/Polska (Niezawisłość i życie prywatne sędziów)*, C-204/21, EU:C:2023:442, pkt 315].

101 W art. 2 ust. 2 i 3 RODO określono bowiem wyczerpująco wyjątki od zasady określającej przedmiotowy zakres stosowania tego rozporządzenia określony w art. 2 ust. 1 tego aktu – i wyjątki te, w szczególności wyjątki określone w art. 2 ust. 2, powinny być interpretowane ściśle [zob. podobnie wyroki: z dnia 22 czerwca 2021 r., *Latvijas Republikas Saeima (Punkty karne)*, C-439/19, EU:C:2021:504, pkt 62; z dnia 5 czerwca 2023 r., *Komisja/Polska (Niezawisłość i życie prywatne sędziów)*, C-204/21, EU:C:2023:442, pkt 316; a także z dnia 16 stycznia 2024 r., *Österreichische Datenschutzbehörde*, C-33/22, EU:C:2024:46, pkt 37].

102 W art. 2 ust. 2 lit. a) RODO, który wskazano w szczególności w drugim pytaniu prejudycjalnym, przewidziano, że rozporządzenie to nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych prowadzonego „w ramach działalności nieobjętej zakresem prawa Unii”.

103 Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem przepis ten, interpretowany w świetle motywu 16 RODO, ma na celu wyłącznie wyłączenie z zakresu stosowania tego rozporządzenia przetwarzania danych osobowych dokonywanego przez organy państwowe w ramach działalności mającej na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego lub działalności, która może zostać zaliczona do tej samej kategorii, przy czym działalność, której celem jest ochrona bezpieczeństwa narodowego, obejmuje w szczególności działalność mającą na celu ochronę podstawowych funkcji państwa i podstawowych interesów społeczeństwa. W związku z tym okoliczność, że dana działalność jest właściwa państwu lub organowi publicznemu, nie wystarcza, aby wyjątek ten mógł być automatycznie stosowany do takiej działalności [zob. podobnie wyroki: z dnia 22 czerwca 2021 r., *Latvijas Republikas Saeima (Punkty karne)*, C-439/19, EU:C:2021:504, pkt 66, 67; z dnia 8 grudnia 2022 r., *Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet (Cele przetwarzania danych osobowych – Postępowanie przygotowawcze)*, C-180/21, EU:C:2022:967, pkt 79; a także z dnia 5 czerwca 2023 r., *Komisja/Polska (Niezawisłość i życie prywatne sędziów)*, C-204/21, EU:C:2023:442, pkt 317, 318].

104 Tymczasem o ile zapewnienie prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości w państwach członkowskich, a w szczególności ustanowienie przepisów mających zastosowanie do statusu urzędników, w szczególności sędziów, i wykonywania przez nich obowiązków należy do kompetencji tych państw [zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 2023 r., *Komisja/Polska (Niezawisłość i życie prywatne sędziów)*, C-204/21, EU:C:2023:442, pkt 319], o tyle nie zmienia to faktu, że przetwarzanie danych, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, które ma na celu kontrolę uczciwości sędziów, jak również weryfikację istnienia po ich stronie ewentualnych konfliktów interesów, nie jest objęte ani działalnością mającą na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego, ani działalnością, która może zostać zaliczona do tej samej kategorii.

105 Ponadto należy zauważyć, że ujawnienie organowi sądowemu danych osobowych chronionych tajemnicą bankową i dotyczących sędziów i członków ich rodzin, do celów weryfikacji oświadczeń dotyczących ich majątku i majątku członków ich rodzin, gdy oświadczenia te stanowią przedmiot

publikacji, stanowi „przetwarzanie” w rozumieniu art. 4 pkt 2 RODO. Takie ujawnienie stanowi bowiem udostępnienie tych danych osobowych temu organowi.

106 Na drugie pytanie prejudycjalne należy zatem odpowiedzieć, iż art. 2 RODO należy interpretować w ten sposób, że ujawnienie organowi sądowemu danych osobowych, które są chronione tajemnicą bankową i dotyczą sędziów i członków ich rodzin, do celów weryfikacji oświadczeń tych sędziów dotyczących ich majątku oraz majątku członków ich rodzin – gdy oświadczenia te stanowią przedmiot publikacji – stanowi przetwarzanie danych osobowych objęte przedmiotowym zakresem stosowania tego rozporządzenia.

W przedmiocie pytania trzeciego

107 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy art. 4 pkt 7 RODO należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia, na wniosek innego organu sądowego, zezwolenia na ujawnienie temu organowi przez bank danych dotyczących rachunków bankowych sędziów i członków ich rodzin może zostać uznany za administratora w rozumieniu tego przepisu.

108 Zgodnie z art. 4 pkt 7 RODO pojęcie „administratora” obejmuje osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych. Przepis ten stanowi również, że jeżeli cele i sposoby tego przetwarzania są określone w szczególności przez prawo państwa członkowskiego, to również w tym prawie może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczenia.

109 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału wspomniany przepis ma na celu zapewnienie, poprzez szeroką definicję pojęcia „administratora”, zgodnie z celem RODO, skutecznej i pełnej ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych, a także w szczególności wysokiego poziomu ochrony prawa każdej osoby do ochrony dotyczących jej danych osobowych (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 grudnia 2023 r., *Nacionalinis visuomenės sveikatos centras*, C-683/21, EU:C:2023:949, pkt 28, 29; a także z dnia 7 marca 2024 r., *IAB Europe*, C-604/22, EU:C:2024:214, pkt 53–55 i przytoczone tam orzecznictwo).

110 W celu ustalenia, czy osobę lub podmiot należy uznać za administratora w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO, należy zatem zbadać, czy ta osoba lub ten podmiot samodzielnie lub wspólnie z innymi określa cele i sposoby przetwarzania, czy też są one określane przez prawo krajowe. Jeżeli takiego określenia dokonuje prawo krajowe, należy wówczas zbadać, czy prawo to wskazuje administratora, czy też przewiduje konkretne kryteria jego wyznaczania (wyrok z dnia 27 lutego 2025 r., *Amt der Tiroler Landesregierung*, C-638/23, EU:C:2025:127, pkt 27).

111 W tym względzie należy uściślić, że w świetle szerokiej definicji pojęcia „administratora” w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO określenie celów i sposobów przetwarzania oraz, w stosownym przypadku, wyznaczenie tego administratora w prawie krajowym może być nie tylko wyraźne, lecz również dorozumiane. W tym ostatnim przypadku wymagane jest jednak, aby określenie tych celów i sposobów wynikało w sposób wystarczająco pewny z roli, misji i uprawnień przyznanych danej osobie lub danemu podmiotowi (wyrok z dnia 27 lutego 2025 r., *Amt der Tiroler Landesregierung*, C-638/23, EU:C:2025:127, pkt 28).

112 Do osłabienia ochrony tych osób prowadziłaby bowiem zawężająca wykładnia art. 4 pkt 7 RODO, tak aby obejmował on jedynie przypadki, w których cele i sposoby przetwarzania danych dokonywanego przez osobę, organ publiczny, jednostkę lub podmiot są wyraźnie określone w prawie krajowym, nawet jeśli te cele i sposoby wynikałyby zasadniczo z przepisów prawa regulujących

działalność danego podmiotu [wyrok z dnia 11 stycznia 2024 r., État belge (Dane przetwarzane przez dziennik urzędowy), C-231/22, EU:C:2024:7, pkt 30].

113 W niniejszej sprawie sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy należy go uznać za administratora przetwarzania danych rozpatrywanego w postępowaniu głównym, a mianowicie w odniesieniu do ujawnienia inspekcji danych osobowych objętych tajemnicą bankową, ze względu na fakt, że jest on prawnie odpowiedzialny za udzielenie zezwolenia na takie ujawnienie.

114 W tym względzie na mocy uregulowania krajowego mającego zastosowanie w sprawach w postępowaniu głównym inspekcja jest właściwa do przeprowadzania w szczególności kontroli uczciwości i braku konfliktu interesów po stronie sędziów oraz ich oświadczeń majątkowych. W tym celu uregulowanie to daje inspekcji możliwość zwrócenia się o dostęp do danych dotyczących rachunków bankowych sędziów i członków ich rodzin. W sytuacji gdy osoby, których dane dotyczą, nie wyraziły zgody na taki dostęp, ów organ sądowy jest uprawniony na podstawie wspomnianych przepisów do wystąpienia o uprzednie zezwolenie sądu w celu uzyskania dostępu do wspomnianych danych.

115 Wydaje się zatem, że to mające zastosowanie w sprawach w postępowaniu głównym uregulowanie krajowe określa krąg osób i dane, które mogą być przedmiotem przetwarzania, określa cele tego przetwarzania i wyznacza właściwy organ, a mianowicie inspekcję, do realizacji tych celów. Sąd, do którego wpłynął wniosek o udzielenie zezwolenia na ujawnienie informacji, podejmuje czynności wyłącznie na wniosek inspekcji w celu wykonania uprawnień przyznanych mu przez prawo krajowe i ogranicza się do sprawdzenia, czy spełnione są przesłanki zgodności z prawem określone w tym prawie. Podobnie to nie ten sąd, lecz inspekcja określa, w zależności od mających zastosowanie przepisów krajowych, osoby, do których danych zamierza uzyskać dostęp do celów tego wykonywania i w odniesieniu do których składa do wspomnianego sądu wniosek o udzielenie zezwolenia.

116 I tak o ile do tego sądu należy zbadanie, czy i w jakim zakresie przesłanki zgodności przetwarzania z prawem są spełnione w danym przypadku, o tyle nie określa on z własnej inicjatywy ani celu przetwarzania, ani osób i danych, których dane dotyczą. W tych okolicznościach to nie wspomniany sąd jest administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO, lecz organ właściwy do realizacji zamierzonych celów.

117 W świetle powyższych rozważań na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, iż art. 4 pkt 7 RODO należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia, na wniosek innego organu sądowego, zezwolenia na ujawnienie temu organowi przez bank danych dotyczących rachunków bankowych sędziów i członków ich rodzin nie może zostać uznany za administratora w rozumieniu tego przepisu.

W przedmiocie pytania czwartego

118 Poprzez pytanie czwarte sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 51 RODO należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu jest organem nadzorczym w rozumieniu tego artykułu.

119 Artykuł 51 ust. 1 RODO nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia jednego lub kilku niezależnych organów publicznych odpowiedzialnych za monitorowanie stosowania tego rozporządzenia. Ustanowienie takich organów, przewidziane również w prawie pierwotnym Unii, a mianowicie w art. 8 ust. 3 Karty i w art. 16 ust. 2 TFUE, stanowi istotny element poszanowania ochrony osób w zakresie przetwarzania danych osobowych [zob. podobnie wyrok z dnia 8 kwietnia 2014 r.,

Komisja/Węgry, C-288/12, EU:C:2014:237, pkt 48; opinia 1/15 (umowa UE–Kanada o danych PNR) z dnia 26 lipca 2017 r., EU:C:2017:592, pkt 229].

120 Zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 oraz art. 57 ust. 1 lit. a) i g) RODO głównym zadaniem wspomnianych organów jest monitorowanie i egzekwowanie stosowania tego rozporządzenia przy jednoczesnym przyczynianiu się do jego spójnego stosowania w Unii, a to w celu ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych oraz ułatwiania swobodnego przepływu takich danych w Unii. W tym celu dysponują one różnymi uprawnieniami przyznanymi im na mocy art. 58 RODO [zob. podobnie wyrok z dnia 4 lipca 2023 r., Meta Platforms i in. (Ogólne warunki korzystania z sieci społecznościowej), C-252/21, EU:C:2023:537, pkt 45].

121 Zgodnie z art. 51 ust. 4 RODO państwa członkowskie są zobowiązane do powiadomienia Komisji o przepisach prawnych i późniejszych zmianach, które przyjmują na podstawie rozdziału VI tego rozporządzenia, w szczególności o przepisach dotyczących organu lub organów nadzorczych, którym powierzyły zadanie nadzorowania stosowania wspomnianego rozporządzenia.

122 W niniejszej sprawie z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie wynika w żaden sposób, by sąd odsyłający był zobowiązany na mocy prawa bułgarskiego do nadzorowania stosowania RODO i by w szczególności posiadał uprawnienia, którymi powinien dysponować organ nadzorczy na podstawie art. 58 tego rozporządzenia.

123 Na pytanie czwarte należy zatem odpowiedzieć, że art. 51 RODO należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu nie jest organem nadzorczym w rozumieniu tego artykułu, w wypadku gdy sąd ten nie został zobowiązany przez państwo członkowskie, któremu podlega, do nadzorowania stosowania tego rozporządzenia w celu ochrony w szczególności podstawowych wolności i praw osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych.

W przedmiocie pytania piątego

124 Pytanie piąte zostało zadane jedynie na wypadek, gdyby Trybunał udzielił odpowiedzi twierdzącej na pytanie trzecie lub czwarte. Tymczasem, jak stwierdzono w pkt 117 i 123 niniejszego wyroku, na pytania trzecie i czwarte należy udzielić odpowiedzi przeczącej.

125 W konsekwencji nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na piąte pytanie prejudycjalne.

W przedmiocie pytania szóstego

126 Poprzez pytanie szóste sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 79 ust. 1 RODO w związku z art. 47 Karty należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu jest zobowiązany, w wypadku gdy nie wniesiono do niego środka ochrony prawnej na podstawie tego przepisu, do zapewnienia z urzędu ochrony osób, których dane dotyczą, w zakresie przestrzegania przepisów tego rozporządzenia dotyczących bezpieczeństwa danych osobowych, w tym gdy powszechnie wiadomo, że ten organ publiczny naruszył w przeszłości te ostatnie przepisy.

127 W tym względzie sąd odsyłający wyjaśnia, że pytanie to zostało zadane, ponieważ wszczęte przed nim postępowanie jest prowadzone bez udziału osób, których dane osobowe są przedmiotem badania, a zgoda sądu na ujawnienie tych danych inspekcji ma na celu zastąpienie zgody tych osób i nie podlega zaskarżeniu. Sąd ten uważa, że gdyby ograniczał się do czysto formalnego badania wniosku o udzielenie zezwolenia złożonego przez inspekcję, bez upewnienia się, że organ ten gwarantuje bezpieczeństwo danych osób, których dane dotyczą, przewidziana w art. 79 RODO ochrona sądowa tych osób zostałaby

pozbawiona skuteczności (effet utile). W tych okolicznościach sąd ten dąży do ustalenia, czy jest zobowiązany do zapewnienia z urzędu przestrzegania przez inspekcję przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa danych, wymagając od niej dostarczenia mu informacji na temat środków bezpieczeństwa podjętych na podstawie art. 33 ust. 3 lit. d) tego rozporządzenia.

128 W tym względzie należy przypomnieć, że RODO ustanawia zbiór przepisów materialnych i proceduralnych dotyczących bezpieczeństwa danych, których powinien przestrzegać administrator, przewidując jednocześnie w rozdziale VIII środki ochrony prawnej mające na celu ochronę praw osób, których dane osobowe były przetwarzane w sposób sprzeczny z przepisami tego rozporządzenia i które mogą być wykonywane w sposób konkurencyjny i niezależny przez te osoby (zob. podobnie wyrok z dnia 12 stycznia 2023 r., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, pkt 35).

129 Ponieważ poziom ochrony, o którym mowa w RODO, jest zależny od środków bezpieczeństwa przyjętych przez administratorów danych osobowych, należy zachęcać ich do podjęcia wszelkich starań, aby zapobiec wystąpieniu operacji przetwarzania niezgodnych z tym rozporządzeniem, z uwagi na okoliczność, że ponoszą oni ciężar wykazania, iż środki te mają odpowiedni charakter (wyrok z dnia 14 grudnia 2023 r., Natsionalna agentsia za prihodite, C-340/21, EU:C:2023:986, pkt 55).

130 Kontrola przestrzegania wymogów bezpieczeństwa nałożonych przez RODO należy, po pierwsze, do organów nadzorczych, a po drugie, do sądów krajowych, do których wniesiono skargę na podstawie art. 78 ust. 1 lub art. 79 ust. 1 RODO.

131 Co się tyczy organów nadzorczych, ich głównym zadaniem, jak przypomniano w pkt 120 niniejszego wyroku, jest kontrolowanie stosowania RODO i czuwanie nad jego przestrzeganiem. W szczególności należy je poinformować, zgodnie z art. 33 tego rozporządzenia, o naruszeniu ochrony danych osobowych przez administratorów danych.

132 Ponadto art. 58 ust. 1 i 2 RODO przyznaje tym organom istotne uprawnienia dochodzeniowe oraz uprawnienia naprawcze. W tym względzie należy uściślić, że organ nadzorczy ma obowiązek podjęcia działań, jeżeli wykonanie co najmniej jednego z uprawnień naprawczych przewidzianych w art. 58 ust. 2 RODO, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, jest odpowiednie, niezbędne i proporcjonalne, aby usunąć stwierdzone uchybienie i zapewnić pełne poszanowanie wspomnianego rozporządzenia [wyrok z dnia 26 września 2024 r., Land Hessen (Spoczywający na organie ochrony danych obowiązek działania), C-768/21, EU:C:2024:785, pkt 42].

133 Ponadto szczególne znaczenie ma to, by organy nadzorcze posiadały skuteczne uprawnienia do skutecznego przeciwdziałania naruszeniom RODO, a w szczególności do spowodowania ich zaprzestania, w tym w przypadkach, gdy osoby, których dane dotyczą, nie zostały poinformowane o przetwarzaniu ich danych osobowych lub w każdym razie nie wniosły skargi na podstawie art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia (zob. podobnie wyrok z dnia 14 marca 2024 r., Újpesti Polgármesteri Hivatal, C-46/23, EU:C:2024:239, pkt 41).

134 Organy te powinny, podobnie jak sądy krajowe rozpatrujące skargę na podstawie art. 78 ust. 1 lub art. 79 ust. 1 RODO, upewnić się, że wybrane przez administratora środki techniczne i organizacyjne są odpowiednie do zapewnienia poziomu bezpieczeństwa dostosowanego do ryzyka, jak tego wymaga art. 32 ust. 1 tego rozporządzenia, przy jednoczesnym zbadaniu tych środków w sposób konkretny co do istoty, w świetle wszystkich kryteriów wymienionych w tym artykule, a także okoliczności danej sprawy i dowodów, jakimi dysponują te organy lub sądy w tym zakresie (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 grudnia 2023 r., Natsionalna agentsia za prihodite, C-340/21, EU:C:2023:986, pkt 43, 45; a także z dnia 28 listopada 2024 r., Másdi, C-169/23, EU:C:2024:988, pkt 71).

135 Natomiast sądy krajowe, do których nie wniesiono skargi na podstawie art. 78 ust. 1 lub art. 79 ust. 1 RODO, nie są zobowiązane, w braku przepisów przyznających im wyraźnie uprawnienia nadzorcze, do czuwania nad przestrzeganiem przepisów materialnych tego rozporządzenia w celu zapewnienia ich skuteczności (effet utile).

136 Ponieważ sąd odsyłający zastanawia się w szczególności nad skutecznością sądowego środka ochrony prawnej przewidzianego w art. 79 ust. 1 RODO, w celu udzielenia mu użytecznej odpowiedzi należy jeszcze podkreślić, że państwa członkowskie powinny upewnić się, że konkretne zasady korzystania ze środków ochrony prawnej przewidzianych w art. 77 ust. 1, art. 78 ust. 1 i art. 79 ust. 1 tego rozporządzenia rzeczywiście odpowiadają wymogom wynikającym z prawa do skutecznego środka prawnego ustanowionego w art. 47 Karty (zob. podobnie wyrok z dnia 12 stycznia 2023 r., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, pkt 51).

137 W tym celu ważne jest, aby administrator, czyli właściwy organ sądowy, któremu udzielono dostępu do danych osobowych, udzielił osobom, których dane są przetwarzane, informacji wymienionych w art. 14 ust. 1 i 2 RODO, zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 12 ust. 1 i art. 14 ust. 3 tego rozporządzenia, ponieważ informacje te są niezbędne, aby umożliwić wspomnianym osobom wykonywanie w stosownym wypadku praw przyznanych im we wspomnianym rozporządzeniu, w szczególności ich przewidzianego w art. 21 RODO prawa do sprzeciwu wobec przetwarzania ich danych osobowych, a także przewidzianego w art. 79 i 82 tego rozporządzenia prawa do środków ochrony prawnej w przypadku poniesionej szkody (zob. analogicznie wyrok z dnia 22 czerwca 2023 r., Pankki S, C-579/21, EU:C:2023:501, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo).

138 W świetle powyższych rozważań na pytanie szóste należy odpowiedzieć, że art. 79 ust. 1 RODO w związku z art. 47 Karty należy interpretować w ten sposób, że sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu nie jest zobowiązany, w wypadku gdy nie wniesiono do niego środka ochrony prawnej na podstawie tego przepisu, do zapewnienia z urzędu ochrony osób, których dane dotyczą, w zakresie przestrzegania przepisów tego rozporządzenia dotyczących bezpieczeństwa danych osobowych, w tym gdy powszechnie wiadomo, że ten organ naruszył w przeszłości te ostatnie przepisy.

W przedmiocie kosztów

139 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE, rozpatrywany w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,

należy interpretować w ten sposób, że:

zasada niezawisłości sędziowskiej stoi na przeszkodzie praktyce państwa członkowskiego, zgodnie z którą członkowie organu sądowego tego państwa członkowskiego, wybierani przez parlament tego państwa na określone czasowo kadencje i mający uprawnienie do kontrolowania sędziów przy pełnieniu przez nich obowiązków, ich uczciwości i braku konfliktu interesów po ich stronie, a także do proponowania innemu organowi sądowemu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w celu nałożenia na nich kar dyscyplinarnych, nadal pełnią swoje funkcje po upływie ustawowego okresu ich kadencji, określonego w konstytucji wspomnianego państwa członkowskiego, do czasu wyboru

nowych członków przez ten parlament, gdy przedłużenie wygaśniętych kadencji nie opiera się na wyraźnej podstawie ustawowej w prawie krajowym zawierającej jasne i precyzyjne zasady regulujące sprawowanie tych funkcji oraz gdy nie zapewniono, że w praktyce przedłużenie to jest ograniczone w czasie.

2) Artykuł 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

należy interpretować w ten sposób, że:

ujawnienie organowi sądowemu danych osobowych, które są chronione tajemnicą bankową i dotyczą sędziów i członków ich rodzin, do celów weryfikacji oświadczeń tych sędziów dotyczących ich majątku oraz majątku członków ich rodzin – gdy oświadczenia te stanowią przedmiot publikacji – stanowi przetwarzanie danych osobowych objęte przedmiotowym zakresem stosowania tego rozporządzenia.

3) Artykuł 4 pkt 7 rozporządzenia 2016/679

należy interpretować w ten sposób, że:

sąd właściwy do udzielenia, na wniosek innego organu sądowego, zezwolenia na ujawnienie temu organowi przez bank danych dotyczących rachunków bankowych sędziów i członków ich rodzin nie może zostać uznany za administratora w rozumieniu tego przepisu.

4) Artykuł 51 rozporządzenia 2016/679

należy interpretować w ten sposób, że:

sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu nie jest organem nadzorczym w rozumieniu tego artykułu, w wypadku gdy sąd ten nie został zobowiązany przez państwo członkowskie, któremu podlega, do nadzorowania stosowania tego rozporządzenia w celu ochrony w szczególności podstawowych wolności i praw osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych.

5) Artykuł 79 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 w związku z art. 47 Karty praw podstawowych

należy interpretować w ten sposób, że:

sąd właściwy do udzielenia zezwolenia na ujawnienie danych osobowych innemu organowi sądowemu nie jest zobowiązany, w wypadku gdy nie wniesiono do niego środka ochrony prawnej na podstawie tego przepisu, do zapewnienia z urzędu ochrony osób, których dane dotyczą, w zakresie przestrzegania przepisów tego rozporządzenia dotyczących bezpieczeństwa danych osobowych, w tym gdy powszechnie wiadomo, że ten organ naruszył w przeszłości te ostatnie przepisy.

Podpisy